

FN

Fedél Nélkül

Hajléktalanok lapja

2019. február 07. /XXVII. évf., 641. szám/

A LAPNAK MEGHATÁROZOTT ÁRA NINCS
VISZONT A TERJESZTŐ FIZET ÉRTE

Kizárólag számozott, fényképes
terjesztői igazolvánnyal terjeszthető
A lapért adott összeg adomány
a terjesztő részére

szöveg: **Fridrich Piroska**

fotó: **Csanádi Gábor**

TENKI RÉKA

*Mindenkinek a
saját útja a legrögösebb*

Terjesztői sorszám:

Dvorcsák Gábor: A szülői házban. A.D. 3250

2018. december, első díj

Művészeti Pályázat 2018. decemberi eredmények

VERS

1. Dvorcsák Gábor:

Cím nélkül

2. Szamócza:

A sánta lány dala

3. Pollák László:

Sokszor nehéz címet adni

PRÓZA

1. Kovács Béla: A névtelen

2. Verebélyi Béla:

Én, az utcseprő

3. Sylvester Anita:

Az irodalom visszavág

KÉP

1. Dvorcsák Gábor:

A szülői házban. A.D. 3250

2. Kovács Béla:

Vénusz születése

3. Barta Pál: Cím nélkül

A nyertes alkotásokat jelenlegi és következő számainkból vagy facebook oldalunkon ismerhetik meg.

DECEMBER VERSE

...

egy jókora idő után
rájöttem meglehetősen
vehemensen hogy
valójában igazán mit
is jelenthet az hogy

depresszió – ama
szerencsétlen történet
mialatt átéltem a saját
halálomat minden egyes
éjszaka közepén fölébredve –

és még élve átélni a meghalás
sokkját minden éjjel minék
vége nem lehet már míg

a halál sokkjának vége
sem lehet már soha...

Dvorcsák Gábor

A KÓBOR SZÁLLÓ – MESEREGÉNY HAJLÉKTALAN FŐSZEREPLŐVEL

PAGONY-PÁLYÁZAT HAJLÉKTALAN SZERZŐK SZÁMÁRA

Egy igazán különleges könyvet adhattunk ki a múlt év végén. Mindegyik könyvünk-re büszkék vagyunk, de Molnár T. Eszter A Kóbor Szálló című meseregénye ezen felül is különleges helyet foglal el a szívünkben. A regény főhőse Hetedhét Hugó, a becsületes földönfutó a mese elején éjszakai szállást keres, és így vetődik el a Kóbor Szállóba.

A könyvet januárban, a Bartók Pagony könyvesboltban mutattuk be, ahol annyi

ember gyűlt össze, hogy egy gyufaszálat sem lehetett leejteni. Az izgalmas beszélgetést Berg Judit vezette. Molnár T. Eszteren és a kötet illusztrátorán, Molnár Jacqueline-on kívül részt vett a könyvbemutatón Gede Márton, alias Akó Ticián, a Fedél Nélkül rendszeres szerzője és Pollák László, színész, szintén a Fedél Nélkül szerzője, aki részletet olvasott fel a könyvből. A könyvbemutatón Molnár Jacqueline kötethez készített csodálatos illusztrációiból kiállítást is nyitottunk boltunkban.

A könyv megjelenése arra is alkalmat adott, hogy támogatást nyújtsunk. Szeretjük volna a Pagony vásárlóit mozgósítani, mert hisszük, hogy az érzékenyítést már kicsi korban el kell kezdeni. Ezért a Pagony összes könyvesboltjában egy hónapon át tartó gyűjtést indítottunk: olvasóinkat arra kértük, hogy művészkellékeket hozzanak boltjainkba, amelyeket mi eljuttatunk a hajléktalan művészekhez. A könyvesboltba betérők hozhatnak festővásznat, keretet, állványt, festékeket, ecseteket, tust, rajzpapírt, noteszt, tollakat – minden olyan eszközt, amely egy alkotó művész számára fontos, de hajlék nélküli művészek számára nehezen beszerezhető.

Emellett a Pagony ösztöndíj-programot indított hajléktalan írók számára: 3-18 éves korosztálynak szóló mese vagy kamasz novella kategóriával bővítve így a Fedél Nélkül állandó, hajléktalan művészeknek szóló pályázati kiírását. A kiadó részt vesz a beérke-

ző művek elbírálásában és a nyertes pályaműveknek online megjelenési lehetőséget biztosít weboldalán.

Várjuk az első írásokat!

A TARTALOMBÓL

INTERJÚ

„Mindenkinek a saját útja a legrövidebb” – Tenki Rékával beszélgettünk.....4

SZÉPPRÓZA

Pollák László: Jó öreg karácsony.....6
Sylvester Anita: Az irodalom visszavág.....8

VERS

Dvorcsák Gábor.....2
Pethő N. Gábor, Sárközi László, Somody Gyula.....7
Arany-Tóth Katalin.....11

KÉP

Dvorcsák Gábor.....2
Barta Pál (Mátray).....6
CSIKI.....9
Kovács Béla.....11

AVM

Skandi

Mi Kis Családunk

fotó: Stépan Vírág

„MINDENKINEK A SAJÁT ÚTJA A LEGRÖGÖSEBB”

Tenki Rékával beszélgettünk

Tenki Réka a legígéretesebb fiatal színészeink egyike. Tavaly Jászai Mari díjat kapott. Nemzetközi filmszakmai körök Európa tíz legtehetségesebb fiatal filmszínésze közé választották (a European Film Promotion által szervezett 2017. évi Shooting Stars programban – a szerk.). Eddigi pályája is bővelkedik remek alakításokban és díjakban is, de mi nézők izgatottan várjuk, hogy újabb és újabb szerepekben láthassuk őt a jövőben.

Tenki Rékával az Örkeny István Színházban beszélgettünk.

Egyenes út vezetett a színészi pályához?

Édesapám és nagybátyám a Debreceni Csokonai Színházban dolgozott. Nagyon sokat lehettem ott velük, ott írtam a házi feladataimat, odajött értem anyukám. Ilyen értelemben megszoktam a színházi világot, de inkább csak olyan szakmát szerettem volna választani, amiről azt gondoltam, hogy majd jól érzem magam a bőrömben, ahogy azt a szüleimtől is láttam. Amikor választani kellett, hogy hová menjek továbbtanulni, a színészetten kívül beírtam a drámapedagógiát, a logopédiát, mert gyerekekkel is szívesen foglalkoztam volna.

Az, hogy felvettek a Színművészeti Egyetemre, eldöntötte az irányt. Nem tudom, egyenes út volt-e, mert mindenkinek a saját útja a legörögösebb, inkább jó útnak gondolom, jól érzem magam, találok kihívásokat, és próbálok a feladatoknak megfelelni.

Mi segített vagy mi adott pluszt a pályához? Az jelentett többletet esetleg, hogy Zsámbéki Gábor és Zsótér Sándor osztályába járt az egyetemem?

Nagyon szerencsés vagyok minden téren. Normális családban nőttem fel. Nem voltunk sem szegények, sem gazdagok, a szüleim azért dolgoztak, hogy mi semmiben ne érezzünk hiányt, ha bármit akartunk csinálni vagy tanulni, a szüleink megteremtették a lehetőségét. Az életemen végigkísér, amit tőlük tanultam, a tisztesség, szorgalom, alázat és az, hogy hálás legyek azokért a munkákért, feladatokért és sikerekért, amik jönnek, akár színházban, akár filmben. Megbecsüljem azt, amim van, mert ezt is meg kellett tanulni. Sok ember nem tud örülni a saját lehetőségeinek, mert inkább azzal foglalkozik, hogy a másiknak mi je van, így a sajátját észre sem veszi.

fotó: Csanádi Gábor

Az is nagy szerencse, hogy az egyetemen Zsámbéki Gábor és Zsótér Sándor kezei közé kerültem. Két nagy kaliberű, de egymástól nagyon különböző színházi embertől tanulhattam meg az alapokat, amiből a mai napig is táplálkozom, a munkamódszert, ami irányt ad nekem. Sokat kaptam a néptánc tanáromtól is. Keményen fogott miniket. Heti négy néptánc, egy óra edzés, egy óra tánc, de már általános iskolásként beutazhattam egész Európát, és benevezett egy országos versenyre, amit megnyerve, tizen-négy évesen eljutottam Kínába is.

Nagyon jó színházakban játszott, játszik. A Katona és a Nemzeti után most az Örkenyben. Megtalálta az Örkenyben, amit várt tőle?

A terhességem után szabadúszó lettem, mert úgy könnyebb volt mindent beosztanom, de nagyon hálás vagyok Mácsai Pálnak, hogy idehívott, mert ő nyitott és megértő, ami fontos, és olyan igazgató, aki odafigyel az embereire. Jól érzem magam az

Örkenyben a kollégákkal is, örülök, hogy itt lehetek.

Legfrissebb feladata Szép Ernő Patika című darabjában a patikusné szerepe. Szerepet ezt a szerepet? Milyen volt a Mohácsi fivérekkel együtt dolgozni?

Mohácsi Jánossal egyszer dolgoztam már, beugrottam az Egyszer élünk című darabjába a Nemzetiben. Az sem volt egyszerű. Most a legnagyobb kihívást számomra a második felvonás jelentette, a jelenet, amely nagyjából negyven perc, amikor csak ketten vagyunk a színpadon. Kettőnknek kell felépíteni, mindenféle ívet be kell járni, elérni, hogy ne legyen unalmas. Óriási feladat és nagy ugrás. Már csak ezért a negyven percért is hálás vagyok a Mohácsi fivéreknek és Mácsai Pálnak, hogy rám osztották ezt a szerepet.

Az Egyasszony című monodrámában százhusz percig köti le a közönséget egymaga, hatalmas sikerrel.

Az Egyasszony nagyon különleges, életem egyik legmeghatározóbb előadása. Rengegetet tanultam tőle, sok mindenre rájöttem közben, elszomorodtam és erősebb lettem.

Nagyon jó, ha egy munka ennyit tud adni, és ennyire fontossá válhat. Nem vagyok még az élet bölcsességeivel bíró hatvanéves ember, a magam harminchárom éves tapasztalatával viszem a vállamon ezt az előadást. Most tartunk a százhuszonötödiknél. Nem tudom, meddig fog menni, de monodrámánál ez nagyon nagy szám.

Megrázó és megható, hogy bárhol játszunk, vidéken vagy Pesten, előadás után mindig van legalább egy házaspár, akik elmondják, hogy hasonló dolgokon mentek keresztül, hogy milyen fontos, hogy van egy ilyen előadás, a gyászukat segít feldolgozni vagy egyszerűen csak levezetni.

Nagy színházban nem mindig érezzük, hogy az ötszáz nézőből ki mit vitt haza egy előadásból, mert az üzenetek nem mindig jutnak vissza.

Az Egyasszony által jöttem rá, hogy mire képes a színház, hogy mennyire fontos lehet az embereknek egy előadás. Csak azért is megvárnak emberek az előadás után, hogy elmondják, velük is hasonló szörnyűség esett meg. Vagy eljön negyven anyuka, akikkel most történik valami hasonló, ami borzasztó, de itt vannak terápián, elhozta őket egy gyógypedagógus vagy egyszerűen kíváncsiságból jönnek, mert hallottak az előadásról, és a végén átértékelik az életüket, hazamennek és odabújnak a szeretteikhez és hálát adnak, hogy minden rendben van.

Változott az előadás az eltelt időben?

Sokat változott. Most például azon dolgozom, hogy visszahozzam azt, amilyen az első tíz volt.

Úgy látom, színpadon inkább a tragikus szerepek találják meg, de filmben romantikus vígjátékokban is játszik.

Valóban, színpadon többnyire tragikus figurákat kapok, de annyira szeretném már, ha nem így lenne.

Úgy örülök a Mimi című filmnek, amit nyáron forgattunk, és elvileg most fog kijönni. Annyira vicces, jó humorú! Öröm volt használni és megmutatni a humoros oldalamat is. Hálás vagyok Orosz Dénesnek, hogy engem választott, ki vagyok éhezve ezekre a történetekre.

Szakmailag miben más egy tragikus és egy vidám előadás?

A vidám előadásoknál hatásosabb a visszajelzés és néha ez nagyon fontos. A sokkoló előadásoknál, még ha be is talál, a nézők nem fognak örjöngeni, nem mondják, hogy „De jó, megnéztem még egyszer!” Nem mondom, hogy ez az, ami leginkább számít, de nagyon jólesik, ha az ember hosszan dolgoz ki egy jelenetet. Például a Római Vakációban – ez volt az egyetlen humoros előadás, amiben szerepeltem – ki kellett dolgozni, hogyan lehet részegen esni-kelni, hogy ne legyen szokványos, de az én testemből jöjjön, és vicces legyen, a mondatokat úgy ráültetni, hogy ott legyen a csattanó, ahol kell. Ha sikerül felépíteni, begyakorolni és kapom a visszajelzést, hogy ez bejött, az nagyon jó érzés.

Milyen volt a Testről és lélekről című filmben dolgozni? Mit hozott az életébe a film hatalmas sikere?

Mindig jó olyan rendezővel dolgozni, aki a kezében tart mindent és tudja, hogy mit szeretne. Enyedi Ildikó ilyen rendező, és hab a tortán, hogy remekül tud színészt vezetni. Tényleg azt hozza ki az emberből, amire szüksége van a filmben. Úgy, hogy közben én azt nem is tudom, csak amikor megnézem a filmet. Az egész stábbal jó volt együtt dolgozni.

A Testről és lélekről sok díjat és európai elismerést hozott, amiért nagyon hálás vagyok, de őszintén, még mindig várok, hogy hozzon olyan filmeket, amelyek igazi kihívást jelentenek, és egészen más oldalamat tudnám megmutatni. Például a Mimi-ben látszólak nem én vagyok az a karakter, de nagyon örültem, hogy észébe jutottam a rendezőnek.

Most castingokra járok, van egy-két olyan magyar film, ami kihívást jelentene, és nagyon szeretném megkapni. Még nem hívtak vissza, de várok.

Tíz éve van a pályán. Ez nem túl hosszú idő, de kerek évforduló. Vannak mérföldkövek az életében? Mit szeretne elérni mondjuk, a következő tíz évben? Szerepálmok esetleg?

Érzem, hogy vannak változások. Fura ráébredni, hogy vannak változó pontok az ember életében.

Konkrét szerepekről nem álmodozom, mindig jobbat kapok. Vannak céljaim, szeretnék folyékonyan megtanulni idegen nyelvet, de úgy, hogy

gondolkodni is tudjak azon a nyelven. Szeretnék sokat forgatni.

Tv sorozatban is láthattuk, a Csak színház és más semmiben, tervez valami hasonlót?

Imádtam a Csak színházat, kár, hogy ki kellett írni a sorozatból, mert állítólag túlságosan gonosz voltam. Halálosan élveztem, hogy ellenszenves lehetek, legálisan bunkó, és elmondhatom a véleményemet valakinek, szabadon, ahogy akarom. Írtó jó volt!

Egyébként úgy érzi, meg kell szólalnia, véleményt kell mondania társadalmi problémákról, művészként?

Úgy érzem, hogy léteznek ügyek, melyek mögé oda lehet és kell állni. Az Egyasszony ilyen ügy. Az életben is próbálok fontos dolgok mögé állni, különösen, ha gyerekekről van szó. Ha alkalmam adódik felhasználni az ismertségemet és visszafordíthatom arra, hogy egy jó ügyre felhívjam a figyelmet, akkor ezt ki kell használni.

Az Örkény Színházban miben látjuk legközelebb?

Ebben az évben már nem lesz új, egy évben csak egyet próbálok. Szeretnék otthon is lenni a kislányommal meg a férjemmel. Szeretném, ha a családi életem nem menne tönkre, mert karriert építék. Együtt a kettő állandó libikóka, időnként kompromisszumokat kell kötni, van amit nem tudok elvállalni, néha ezért fáj is a szívem, de azzal vigasztalom magam, hogy jön majd másik. Amíg a kislányom ilyen kicsi, most négy és fél éves, és amíg igénye van ránk, ott kell lennem. Ez az alapja a későbbi jó kapcsolatunknak, hogy felnőtt korában is felhívjon, ha problémája lesz, mint a legjobb barátnőjét. Ahogy én az anyukámat.

Fridrich Pirooska

Pollák László:

JÓ ÖREG KARÁCSONY

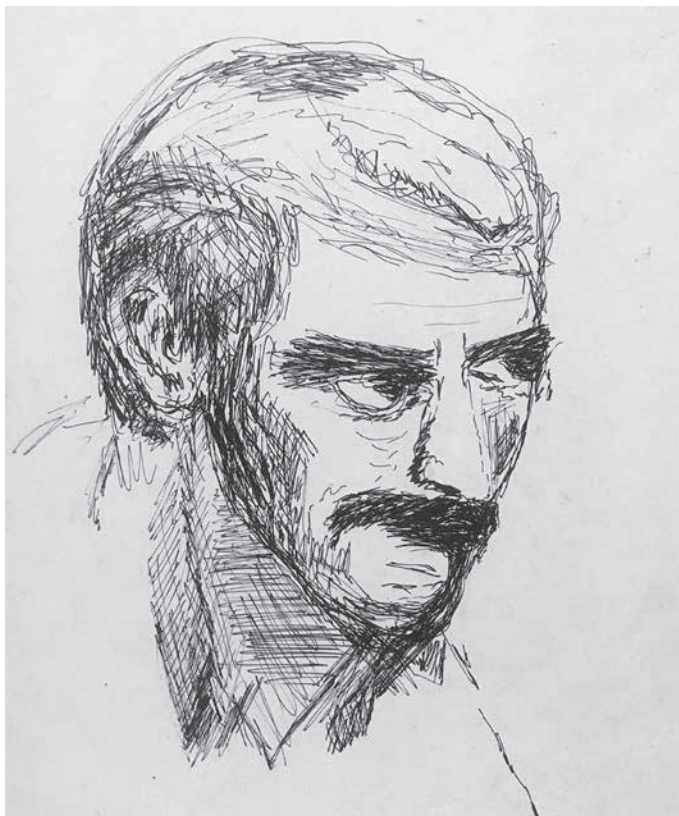
Öregnek öreg, de vajon jó is? Nem a tél legnagyobb ünnepére gondolok, amikor ezt kérdezem, hanem arra a mogorva, elkeseredett, régivágású, hajlottkorú úrra, aki már órák óta ténfereg a kihalt parkban. Jó ember-e ő? Ki tudja. Mit keres egy üres kis városi ligetecskében hideg téli estén? A park kihalt. Na ja, nem csoda, hogy senki sem kószál a fák között kanyargó ösvényeken, elvégre szenteste van, lassan már tíz óra, normális ember ilyenkor családi körben lubickol a szeretet tengerében, nézegeti a rengeteg ajándékot. Idősebbek az unokáikban gyönyörködnek, fiatalabbak kedvesük szemében fürkészik a boldogság sugarait, a gyerekek pedig elvannak bűvölve a karácsonyfa illatától, no meg az ajándékoktól. Aki ilyenkor kint csavarog a hideg téli estében, azzal valami nem stimmel. Talán nincs hova mennie? De van. Alig kétszáz méternyire van szép, modern, tágas kertes háza, kilencvenkét négyzetméter gyönyörűen berendezve, ötszáz négyzetméteres telek kellős közepén, sok-sok virágágyással, gyümölcsfával. Szóval nincs családja? Talán

rosszul érzi magát magányosan a gazdagon kicsinosított kégliben? Ha se felesége, se gyerekei, se rokonai, akkor bizony sehogy sem lehet jó ember, valószínűleg mindig mindenkit elmart maga mellől mint valami harapós kutya, mint valami vérengző fenevad. Brrrr. Rágondolni is rossz. Milyen ember az ilyen? Mennyire zord élet sunyíthat a háta mögött?! Valami baj lehet a fejével. Mit kóborol ez itt, mért nem megy haza? Ha senkije sincs, hát kapcsolja be a televíziót, nézze a műsort, bármennyire rossz az, és ha nincs jobb dolga, igya le magát a sárga földig. Akarom mondani, a fényesre csiszolt parkettáig.

A szerencsétlen vén főszer elfáradt a sok céltalan ide-oda császalkástól, megállt az egyik pad előtt, hezitált, leüljön pihenni vagy induljon haza. Otthon csak

a rengeteg fájó emlék várja. Persze itt kint sem sokkal jobb, de itt legalább van némi esélye, hogy előbb-utóbb találkozik valakivel, egy másik elkeseredett magányos farkassal, akivel megoszthatná keserves egyedüllétét. „Istenem, de jó is lenne,

mai napig képtelen felfogni, hiszen mindig jól éltek itt Magyarországon, semmiiben sem szenvedtek hiányt, mi a fészkes fene üldözte el innen a fiát, és miért nem hajlandó azóta még látogatóba sem hazajönni.

Barta Pál (Mátray): Utca, lakó!

2018. november, második díj

alaposan kipanaszkodhatnak magukat egymásnak!” Mert panasz aztán van ám bőven. A fia nyolc éve egyszerűen világgá ment. Másfél évig semmit sem tudtak róla, valósággal felszívódott. Bejelentették eltűnését a rendőrségen, hét hónappal később hivatalos értesítést kaptak, a fiú Amerikában él, jól megy neki, a címét is megadták. Hosszú levelet küldtek neki, amire csak három hónappal később érkezett válasz: Őcsi azt írta benne, hogy teljesen új életet kezdett, felégetett maga mögött minden hidat, el akarja felejteni a múltját, hagyják őt békén. Újra írtak neki, amire több mint fél évvel később érkezett válasz. Szülei szemére vetette, miért maradtak az ócska, ósdi óházában, amikor nekik is lehetőségük lett volna jobbat, szebbet, emberibbet keresni. Ezt ő sehogy se tudta megérteni, és mind a

Pár hónappal később a lánya bejelentette, szerelmes lett egy holland fiúba, akihez hamarosan férjhez megy, és Amszterdamba költözik. Döbbenet bámult az ő kis hercegnőjére. Hát így megy ez? Ilyen hirtelen? Tegnap még volt lánya, itt mellette, testközelben, holnap meg már csak úgy, ezervalahány kilométerrel arrébb lesz lánya. Persze esküdözött a frissen sült menyasszony, hogy sűrűn fog haza látogatni, de a mai fiataloknak könnyen megy az ígéretés, ezt kiválóan eltanulták a politikusoktól. Ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó. Csakhogy eszükben sincs megtartani. Mivé lett a világ! Szörnyen önzők lettek az emberek. Még az ő nagyszerű lánya is elkanászkodott, melegsívű, kedves teremtésből kérges szívű némberré vált. Borzasztó.

Aztán két évvel ezelőtt, éppen egy hónappal karácsony előtt, lelépett a felesége is. Szerzett magának egy fiatalabb férfit. Elvitte a kocsit, meg a közös bankszámláról az összes pénzt, azóta sem adott hírt magáról, szegény öreg bátyónak halványlila göze sincs, hol lehet most.

Órájára nézett, elmúlt tíz óra. Megborzongott. Átfázott. „Túl régóta csavargok a nyirkos hidegben – gondolta –, késő van, kár lenne ide leülni, úgy sem jár erre ma már senki, hacsak a szellemeknek nem kerekedik kedvük erre járni, kicsit cseverészni velem. Ej, jobb, ha hazamegyek.” Lassan, öregesen battyogott. Mihelyt hazaérkezett, korogni kezdett a gyomra. Megmelegítette a vacsorát, és jóízűen bekebelezte. Az étvágya hála istennek semmivel sem lett rosszabb, sok-sok sorcsapás ellenére sem lett rosszabb. Miután jóllakott, odaállt az utcára néző nagy

Folytatás a 8. oldalon

FELSZAKADT SEB

(gyermekkorom analízise)

Csáltam.

– színleltem születést.

Fájt egy kicsit,

a csillagok közt

az űrt karmolta ujjam.

Kapkodtam, elromlott valami,

nagyon magam maradtam.

Míméltem

ordítást, gügyögést,

kiharcoltam az ölelést,

– világ elől egy csöppnyi rést,

kellott, ha nem

anyám ölébe bújtam.

Nem volt igaz,

mindegyre csáltam.

Ma sem tudom

és ő se látta meg,

hogy jöttem rá idő előtt

olvasni, írni.

Jártam, jártam a temetőt

– ahogy más feledni, sírni

az elcsent, féltett, titkos tudást,

betűimet

az álmodók

kövein gyakorolni.

Miért kerestem büntetést?

Hogy is lehet

ép ésszel kibírni:

síron kereszt,

betű betű után,

s álltam bután,

bár el kellett volna futni.

Anyám nevét, mint torz mesét

döbbsentem kibetűzni.

Féltem.

Nem értettem, miért,

miért nem?

Örökös lázban égtem.

Botlottam igazi elesést,

– a fűszálak közt

katicapötty a vérem.

Anyám rohant

az életét

is adta volna értem.

Játszottunk.

Játszottuk még sokat:

én nem tudom,

és ő se tudja rólam.

Kimondanunk

még nem szabad

közös titkunk miénk marad.

Összenézünk,

szemet hunyunk,

ettől kezdve együtt csalunk.

Nekem jobb így.

Ügye fiam

nincs semmi baj,

ez így neked is jól van?

Leé József
(1956–2014)

SÁRKÖZI LÁSZLÓ

SZONETTJEI

BELSŐ VILÁG

szonettkoszorú

XI.

SZILÁNKOK

Bogdán Jánosnak ajánlom

Test és Lélek Univerzuma a versnek,
miként elhullt gyermekkorom. Fejemben
cseng jó tanítóm intő szava: „Amerre
jársz fiam, a víz is gyűl melletted!”

Merthogy másodmagammal répát sütöttem
a szénakazal tövében; megégett
ruhám, a kazal – s ugrott a zsebpénzem.
A társam – kapott, zsebtét büszkén ütötte;

éjjel, pizsamájából elcsentem pénztét
és helyébe fűszert raktam. Úgy kóricált
reggel, ahogy ébredt: – lestem megnyúlt képét
s aznap sarokban térdeltem: kukoricán...

Gyerek voltam: sok gátam lerakódott.
Fiatal vagyok: életem csak hóbort.

TÉLI ANZIKSZ

A BUXINDEX emelkedik,
valutánk is elég stabil!
Hirdeti, ki szót formálja:
szavak nyúlnak, mint a damil.

Hátsó sutban mállik létünk
a csörgő valuták mögött.
Pírja vetül hosszra, besszre,
euróra, zöld dollárra:
– jelentkezett ő is tesztre –
romlik, pang, míg a pénz forog;
– nekünk csurgó filléreit
elnyelték a banktrezorok.

Ami stabil, s nem változik:
ismét fagyos a január,
s a kopott kabátban is?
– ki benne van, ő nem számít –
elüldözte már a pad is.
Nejlonszatyját sétáltatja:
szelek fúttá vándorutca
ráégett a retinára.

Viszi fagytól cserzett bőrét,
megy csapolni modern kornak
sínen futó ingyen hőjét: –
Eltűnik egy KOMBÍNÓBAN!

Kövári K. Tibor

Folytatás a 6. oldalról

ablak elé kezében egy pohár borral. Míg vacsorázott, havazni kezdett, nagy pelyhek hullottak egyre sűrűbben. Nézte kitartóan, ahogy fehér kucsmát növesztettek a fák, a bokrok. A hófüggöny mögül egyszerűen csak egy lassan vánszorgó alak bontakozott elő. Az öregnek hevesen dobogni kezdett a szíve. „Hátha ide igyekszik, ide énhozzám” – gondolta vágyakozva. Próbálta minél előbb felismerni, de csak akkor döbrent rá, hogy ki az, amikor az ablaka alá érkezett. Látásból ismerte, néha pénzt is adott neki. A környék hajléktalanja volt az. Hol itt, hol ott aludt, úgy nagyjából fél kilométeres körzetben töltötte éjszakáit, állandóan magával hurcolta hátizsákját meg a hálósákját. Rendszeresen eljárt valahova tisztálkodni, sosem volt koszos, büdös. Mindig csendesen, udvariasan viselkedett.

„Ejnye, ejnye, lám ez a nyomorult nemcsak magányos, de ráadásul kivert

kutya is.” Hirtelen elszorult a szíve, alig kapott levegőt, valami iszonyúan fojtogatta. „Friss levegőt, friss levegőt!” – hörögte, az ajtóhoz tántorgott, felrántotta, kilépett a hősébe. Megkönnyebbült. Hihetetlen, euforikus, boldog hullámok kapták magasba a lelkét, elkezdett hópelyheket elkapdosni, először a kezeivel, aztán a nyelvvel, gyerekkorában csinált utoljára ilyesmit, utoljára akkor érezte magát ennyire szabadnak. Percekig bolondozott, mire észrevette a csendesen rajta nevető hajléktalant, aki megállt az utcán és őt figyelte.

„Hé, te, ágrólszakadt, ne vihogj, gyere inkább hógolyózni! Ha háromszor egymás után eltalálsz, én pedig egyszer sem téged, nyertél, kapsz egy üveg finom bort.” És fürgén lehajolt hóért, hogy hólabdát gyúrjon, ám alig egyenesedett fel, a csöves máris eltalálta. Ő is eldobta a sajátját, de nem talált. Aztán következett a második forduló, ezúttal egyszerre hajították el hóbombáikat, ám megint ő

bizonyult ügyetlenebbnek. Harmadszor-ra gyorsabban sikerült dobnia, sajnos megint mellé. A csövi gyönyörű ívű dobást produkált, de látszott, balra mellé fog menni. Gyorsan balra lépett, pont a hógolyó útjába. „Nyertél! – kiáltotta hahotázva. – Gyere, megisszuk a nyere-ményedet! Vacsoráztál már? Igen? Nem baj, én is, de ettől a kis testmozgástól újra éhes lettem, gondolom, te is. Előbb eszünk, aztán iszunk. Van bőven minden, mi szem-szájnak ingere.”

Hajnalgig ünnepeltek, ettek, ittak, beszélgettek, akkor aztán nyugovóra tértek. És attól kezdve a hajléktalan ott lakott az öregnél, aki tudja isten miatt, többé már nem volt sem zord, sem morcos, sem pedig elkeseredett.

2018. november, második díj

Sylvester Anita:

AZ IRODALOM VISSZAVÁG

A rendőrszázados előzékeny udvariassággal hívta be Z. Irént a hivatali szobájába:

– Üljön csak le, most felolvasom a jogait. Joga van vallomást tenni vagy azt megtagadni, joga van panaszt tenni a feljelentés ellen, a további jogait a gyanúsított meghallgatásra idéző levél végére csatoltam, olvasta?

– Igen, megkaptam.

A tiszt Z. Irén elé tett aztán egy kinyomtatott lapot, az asszony felismerte, ez egy díjnyertes próza, ami különösen tetszett neki, ezért a szerző ismerőse neki ajánlotta az írás végén. A próza egy depressziós, gyönyörű nőről szólt, aki egy kávézó előtt megszólított egy arra járó fiatalembert, hogy hívja meg egy kávéra. A történet szerint a férfival karonfogva mentek be oda, és kávé és Unicumot rendeltek. A melegben ráérősen itták a lazító italokat, aztán a nő sírni kezdett. A férfi vigasztalni próbálta, míg végül a nő megcsókolta. A férfi tehetetlenül nézte, ahogy a nő szomorúan kimegy a kávézóból, nem ment utána. „Nagyszerű mű, mindenkinek mond valamit, igazi irodalomterápia” – gondolta magában Z. Irén, de hirtelen arra ijedt fel tűnődéséből, hogy a rendőr ráírvallt:

– Magáról szól ez az írás, maga smárol itt egy idegen férfival egy kávézóban? Meddig

tetteti még, hogy maga egy tisztességes asszony? Akar vallomást tenni?

Z. Irén elhülve tartotta vissza a lélegzetét egy pillanatra, aztán kifakadt:

– De hölgyem, ez egy prózai mű, egy kitalált történet, egy fikció! A szerzőjét nem is ismertem még, mikor ez a pályaműve első díjat kapott. Utána ajánlotta nekem, mikor nagyon dicsértem ezt a prózáját, hogy milyen kiváló.

A százados feldúltan folytatta:

– Akkor pedig becsületsértésért fel kellene jelentenie a fiatalembert, hogy ilyen történetet ajánlott magának, publikusan a Facebook-oldalán találtuk. Feljeleníti a szerzőt?

– Nem, hölgyem, eszem ágában sincs, a szerző azóta jó barátom, és megtisztelve érzem magam, hogy nekem ajánlotta ezt a művét. De majd felvetem neki az ön ötletét, hogy ezt tegyem, biztos vagyok benne, hogy nagyot fog nevetni ezen.

– Akkor nem maga csókolózott a szerzővel egy kávézóban?

– Nem, állítom, hogy nem én voltam.

– Akkor ki volt az a nő?

– Talán kérdezze meg a szerzőt, csak ő tudhatja.

– Akkor írja alá ezt a kinyomtatott írást, hogy nem magáról szól.

– Szívesen. Még egyszer elmondom, hogy ez a kitalált történet egy irodalmi mű, díjnyertes.

– Szép is. A szerző a szeretője magának?

– Nem, hölgyem, én már évek óta elvált vagyok, tehát nincs szeretőm, szabad nő vagyok. A szerző pedig kollégám.

A százados lecsillapodva gépelte tovább a vallomást. A végén odaadta Z. Irénnek aláírni. Az ominózus rész, hogy tisztességtelen asszonynak nevezte, kimaradt, de Z. Irén persze nem szólt. A kirendelt védőügyvéd sem volt ott a kihallgatáson, így minden abban a mederben folyt, ahogy annak kellett. Úgy botorkált ki a szobából, már nem is akart emlékezni az egésze.

Arra gondolt, milyen nehéz dolga lehetett Hemingway-nek, mire kifogta azt a bazi nagy halat, aminek az elmesélésére legalább Nobel-díjat kapott. De az irodalom visszavág, újra és újra, ha kell...

2018. december, harmadik díj

KAMPÁNY INDUL A KILÉPTETŐ LAKÁSOKÉRT A VÁROS MINDENKIÉ CSOPORTBAN

2018. október 15-e óta a sajtó és a közbeszéd sokat foglalkozik a hajléktalanság kérdésével. Felmerül, hogy vajon miért nem mennek be a szállókra az emberek? Sok indok van erre: egyfelől a férőhelyek száma sem elegendő, de másrészt a szállók sok probléma megoldására nem alkalmasak: a legtöbb intézménybe az érintettek nem, vagy csak alig tudnak holmikát vinni magukkal, mert még a fizetős férőhelyeken is jellemzően csak egy ágyat és egy szekrényt kapnak a lakók. Kevés a páros elhelyezés, és a fővároson kívül összeségében is alig, mindössze háromezer férőhely érhető el. Sok szálló élősködőtől fertőzött, és sok ember nem bír tömegszálláson aludni: a szállókon 4 és 40 közötti számban kell egy helyiségben aludniuk az embereknek.

De nem beszélünk sokat azokról, akik mégis bemennek az ellátóhelyekre. Mit jelent egy szállós férőhely? Az éjjeli menedékhelyekre egy-egy éjszákára lehet bemenni aludni, a legtöbb esetben nincsen állandó helye az itt éjszakázóknak. Az átmeneti szállókon állandó helyen, jellemzően 4-6 fős szobában bérelhetnek ágyat az érintettek, igaz, hogy olcsón, de csak egyéves idő-

tartamra. A munkásszállós férőhelyek drágák, 40-100 ezer forint is lehet egy hónapra. Azonban ezt a többség nem tudja albérlettel kiváltani, hiszen nem tudnának kauciót fizetni, és berendezni a lakásukat, pont, mert a magas díjak mellett nem tudnak takarékoskodni. Így még azok sem tudnak a szállós férőhelyekről kitörni, akik, ha kapnának segítséget az induláshoz, akkor fenn tudnának tartani akár egy albérletet is...

A szociális bérlakásrendszer, és a lakástámogatási rendszer azonban elégtelen. Aki szeretne kilépni a hajléktalanellátó-rendszerből, nincs hivatalosan, normatívan támogatott segítsége ehhez. A Város Mindenkié kiléptető kampányának a célja, hogy érintett emberek bevonásával foglalkozzunk az ellátórendszerből való továbblépés kérdéseivel.

A kampány most indul, jelenleg toborzunk olyan érintetteket, szövetségeket, szakembereket, akik érdeklődnek a téma iránt, és szívesen beszálnának a közös munkába. A kampány találkozói péntekenként, 18 órától 19.30-ig vannak az Auróra közösségi házban (Budapest, VIII. ker. Auróra utca 11.).

CSIKI munkája

Új tagok/érdeklődők:

Udvarhelyi Tessza:

06 20 381 8996

Utcajogász

és Találkozási pont:

minden pénteken 16 és 18 óra között az Aurórában (Bp. 8. ker. Auróra utca 11.)

E-mail:

avarosmindenkie@gmail.com

Honlap:

www.avarosmindenkie.hu

Facebook:

www.facebook.com/AVarosMindenkie

Gyertek, gondolkodjunk közösen!

Telefon: 06 30 601 7694 (Kovács Vera)

Email: avarosmindenkie@gmail.com

KÖZVETLENÜL SEGÍTHETEK

Kertrendezés

Vállalunk fametszést, téli lemosó permetezést, fakivágást. Ugyanitt kertépítő szakember mellé kertész és kőműves munkatársat keresünk.

ifj. Szakács János

0620 417 0100, 0630 200 5183

Művészellékek

Művészellékeket (vászon, ecset, festék, képkeret, festőállvány...) gyűjtünk alkotóink részére.

Fedél Nélkül Szerk.

Kepe Róbert

0620 468 2617

FEDÉL NÉLKÜL – HAJLÉKTALANOK LAPJA

alapította: UNGI TIBOR

(a lapot hajléktalan emberek írják és terjesztik)

kiadó: **Menhely Alapítvány**

honlap: www.fedelnelkul.hu

facebook: www.facebook.com/FedelNelkul

a **Menhely Alapítvány számlaszáma:**

13700016-01950018

adószáma:

19013213-1-42

a **Fedél Nélkül számlaszáma:**

13700016-01950032

HU ISSN 1416-8855

Szerkesztőség:

1073 Budapest, Kürt u. 4.

levélcím: 1410 Budapest 7, Pf.: 216

telefon, fax: 322-3423

e-mail: fedelnelkul@fedelnelkul.hu

alapítványi koordinátor (felelős szerkesztő):

Kepe Róbert

telefon: 322-3423 vagy 20/468-2617

e-mail: kepe@fedelnelkul.hu

fogadóóra:

Csütörtök 13-16 (előzetes egyeztetés szükséges)

címlap-tervezés: Sallai Jutka
pályázati munkákat lektorálta:

Zászkaliczky Anna Eszter

hirdetésfelvétel:

levélcím: 1410 Budapest 7, Pf.: 216

telefon, fax: 322-3423; 20/468-2617

e-mail: fedelnelkul@fedelnelkul.hu

a **lap formátuma:** A/4,

borító: színes

belső oldalak: két színnyomással
terjedelme: 12 oldal

lapterjesztés:

kizárólag sorszámozott, fényképes, laminált
terjesztői igazolvánnyal terjeszthető.

A terjesztői igazolvány mérete: A/6,
színe: kék vagy piros.

Terjesztőink a lapot 45 forintért vásárolják meg.

Az olvasó által a lapért adott összeg adomány,
amely a terjesztőé.

Eladási ár így nincs meghatározva.

nyitvatartásunk:

Lapvásárlás, terjesztői igazolvány kiadása, új terjesztői jelentkezése minden munkanapon:

hétfőtől péntekig: 9-12-ig

ÜGYELETESEINK VÁRJÁK ÉSZREVÉTELEIT!

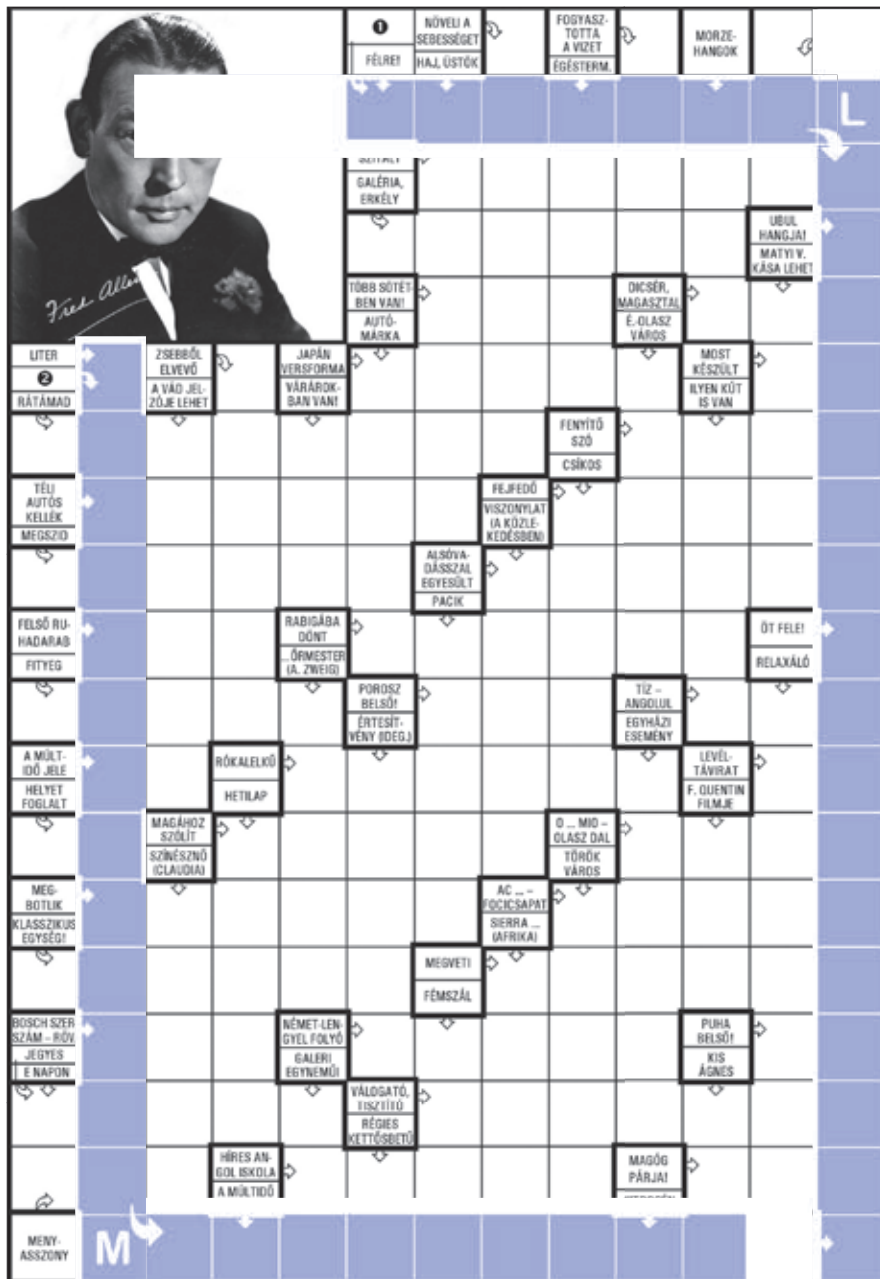
Tel.: 322-3423

Szenográdi Réka: 06-20/277-5030

Kepe Róbert: 06-20/468-2617

A kiadó a lap bármely részének másolásával,
terjesztésével, a benne megjelent adatok elektronikus tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos
minden jogot fenntart.

FRED ALLEN GONDOLATA

A rejtvény fősoraiban
Fred Allen (1894-1956) amerikai humorista gondolatának végét olvashatja.

„A bizottság emberek csoportja, akik
egyenként semmit nem tudnak tenni,
de...”

beküldési határidő:

február 25.

A helyes megfejtést beküldők a Lira
Könyv Zrt. könyvajándékait nyerhetik el.

postacímünk:

1410 Bp.7, Pf.: 216 – skandi

rejtvénytérjesztő: Jobbágy Tibor

a 638. lapszámunkban
megjelent rejtvény helyes megfejtése
La Rochefoucauld maximája volt:

„A képmutatás a bűn (1)
tisztelgése az erény előtt (2).”

Az Írók Boltja könyvajándékait
Téglás Ferenc székesfehérvári
olvasónk nyerte.

Nyereményét csomagban küldjük el.
EZÜTON IS GRATULÁLUNK!

KOVÁCS Béla: Vénusz születése

2018. december, második díj

MŰVÉSZETBARÁTOK!

250. lapszámunkban művészeti pályázatot hirdettünk meg hajléktalan emberek számára, próza, vers és kép kategóriákban. Kategóriánként és havonta 3–3 alkotást díjaz zsűrink (5, 3 és 2 ezer forinttal), azaz havonta kilenc ember munkáját tudjuk honorálni jelképes összeggel. Év végén a tizenkét hónap legjobbjait az erre a célra alakult zsűri újra értékeli, s mindhárom kategóriában kiadja az Év Alkotása díjat.

A visszavonásig érvényes pályázati felhívásra az ország minden szegletében akadt csatlakozó, 394 személytől összesen 10307 pályamunka érkezett lapzártánkig, azaz kezdeményezésünknek komoly sikere van.

A nyertesek pénzdíjait az indulás óta Olvasóink készpénzadományai-ból finanszírozzuk, ezért művészeti pályázatunk, alkotóink munkájának finanszírozásához

TÁMOGATÓKAT KERESÜNK.

Ha segíteni szeretne, vagy bármilyen ötlete, észrevétele volna, keressen bennünket!

Kepe Róbert
0620-468-2617
kepe@fedelnelkul.hu

SODRÓDÁSBAN

*Otthontalan magányod
szeretetért reszket,
vad szelek tépáznak,
hideg eső áztatja a tested.*

*Én zuhanok – te távolodsz,
a lét lassan szétfolyik.
Talán lesz még, ki helyettünk
éli meg az álmok vágyait.*

Arany-Tóth Katalin

A MI KIS CSALÁDUNK BEMUTATJA

ORMÓDI JÓZSEF DODI

terjesztői sorszám:
1591
regisztrált lapterjesztő:
2009 óta
pálya:
Ferenc krt. – Üllői út
– József krt.
Corvin-negyed

Ormódi József idestova 10 éve részese a Fedél Nélkül közösségének, mely kapcsolat történetéről és értékeiről beszélt. Dodi – ahogy ismerősei szólítják – a Corvin-negyed aluljárójában a metrókijárájával szemben 4 és 7 óra közt árusítja a lapot; szelíd-csendes természete miatt kissé nehezen észrevehető, ám közvetlenségéhez kétség nem fér.

A Fedél Nélkül lap koldulásával kezdtem, majd másfél hónap után úgy határoztam, hogy ez nem jó így, és egy terjesztő ismerősömtől megérdeklődtem, hol lehet jelentkezni, és 2009 májusában hivatalosan is terjesztő lettem. Idővel – miután személyes problémáimat rendeztem a szerkesztőség közreműködésével – felelősségteljesebb munkakörökben is megtaláltam a helyem, így lettem kiemelt terjesztő, később lapkiadó. Mindeközben részese lettem az Első Kézből a Hajléktalanságról c. programnak mint előadó, így egyre szorosabbá vált a viszonyom a Fedél Nélkül csapatával. Ezek után állandó munkatársa lettem a szerkesztőségnek, ami rendkívül nagy öröm volt számomra, hiszen megbecsült tagja lettem egy közösségnek, melyet nagyon szeretek.

A sorstárssegítő program keretein belül szoros bizalmi kötelék is kialakult köztünk – hajléktalanok közt –, ami nagyon jól példázza, hogy megnyit jelentünk és segítünk egymásnak. Egyik kolleganőmnek én voltam a segítője, gondozója, mondhatni a pártfogója, ami azt jelentette, hogy a gyógyszerzését intéztem, bevásároltam. Igaz barátira leltünk a másikban, komfortot teremtettünk magunknak, bojlert, televíziót és az újság hirdetőfelületén keresztül egy új WC berendezést is beszereztünk.

Lényegében egy családi közösség tagja lettem, ami felbecsülhetetlen érték számomra.

Szegő Márton

